GENERALINIO ADVOKATO
L. A. GEELHOED IŠVADA,
pateikta 2006 m. birželio 22 d. [1]

I — Įžanga

1. 2005 m. balandžio 26 d. Sprendimu *José Maria Sison prieš Tarybą* sujungtose bylose T-110/03, T-150/03 ir T-405/03 [2] Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškovo ieškinį dėl trijų Tarybos sprendimų, kuriais atsisakoma suteikti galimybę susipažinti su tam tikrais dokumentais, pagrindžiančiais Tarybos sprendimą įtraukti jį į sąrašą asmenų, kuriems taikomos specialios kovos su terorizmu priemonės, numatytos Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalyje [3]. Šiuo ieškiniu apeliantas prašo panaikinti Pirmosios instancijos teismo sprendimą.

2. Kartu su šiuo ieškiniu apeliantas taip pat pareiškė ieškinį pagal EB 230 straipsnį dėl Tarybos sprendimo 2002/974, kuriuo jo pavardė buvo palikta sąraše asmenų, kurių lėšos įšaldomos pagal Reglamentą Nr. 2580/2001, panaikinimo iš dalies. Šioje byloje jis taip pat reikalauja, kad Reglamentas Nr. 2580/2001 būtų pripažintas negaliojančiu pagal EB 241 straipsnį, ir žalos atlyginimo pagal EB 235 ir 288 straipsnius. Ši byla buvo užregistruota numeriu T-47/03 ir šiuo metu yra nagrinėjama Pirmosios instancijos teisme [4].

II — Susijusios teisinės nuostatos

3. Reglamento Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais [5]

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — T-110/03, T-150/03 ir T-405/03, Rink. p. II-1429, toliau – skundžiamas sprendimas.

3 — 2001 m. gruodžio 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu, OL L 344, 2002, p. 70.

4 — OL C 101, 2003, p. 41.

5 — 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais, OL L 145, 2001, p. 43.

2 straipsnio 1, 3 ir 6 dalys reglamento taikymo sritį *ratione personae* ir *ratione materiae* apibrėžia taip:

„1. Bet kuris Sąjungos pilietis ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje, turi teisę, laikydamasis šiame reglamente nustatytų principų, sąlygų ir apribojimų, susipažinti su institucijų dokumentais.

<...>

3. Šis reglamentas taikomas visiems institucijos turimiems dokumentams, tai yra, jos parengtiems arba gautiems ir esantiems jos žinioje, susijusiems su visomis Europos Sąjungos veiklos sritimis.

4. Nepažeidžiant 4 ir 9 straipsnių, dokumentai yra pateikiami visuomenei pagal raštišką paraišką arba tiesiogiai elektroniniu būdu arba per registrą. Visų pirma yra tiesiogiai prieinami pagal 12 straipsnį teisėkūros procese parengti arba gauti dokumentai.

5. Slapto pobūdžio, kaip apibūdinta 9 straipsnio 1 dalyje, dokumentams yra taikoma speciali tame straipsnyje numatyta procedūra.

6. Šis reglamentas nepažeidžia teisės visuomenei susipažinti su institucijų turimais dokumentais, kurie gali būti parengti pagal tarptautinės teisės dokumentus arba juos įgyvendinančių institucijų aktus."

4. Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnyje yra numatytos teisės susipažinti su Bendrijos institucijų dokumentais išimtys. Nagrinėjamai bylai reikšmingos šios nuostatos:

„1. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

a) visuomenės intereso, susijusio su:

— visuomenės saugumu,

— <...>

— tarptautiniais santykiais,

5. Valstybė narė gali prašyti, kad institucija neatskleistų iš tos valstybės narės kilusio dokumento be jos išankstinio sutikimo.

— <...>

6. Jei kuri nors iš išimčių yra taikoma tiktai kai kurioms dokumento dalims, likusios dokumento dalys yra išduodamos.

— <...>

<...>."

5. Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnis įtvirtina tokias nuostatas dėl slapto pobūdžio dokumentų:

„1. Slapto pobūdžio dokumentais yra laikomi iš institucijų arba jų įsteigtų agentūrų, iš valstybių narių, trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų kilę dokumentai, kurie, priklausomai nuo atitinkamos institucijos taisyklių, klasifikuojami kaip „TRÈS SECRET/TOP SECRET“ (YPATINGAI SLAPTI), „SECRET“ (SLAPTI) arba „CONFIDENTIEL“ (KONFIDENCIALŪS), ir kurie gina esminius Europos Sąjungos arba vienos ar daugiau valstybių narių interesus 4 straipsnio 1 dalies a punkte minimose srityse, ypač susijusius su visuomenės saugumu, gynyba ir kariniais reikalais.

<...>

3. Slapto pobūdžio dokumentai registruojami registre ir išduodami tiktai esant dokumento parengėjo sutikimui.

4. Institucija, nusprendusi neduoti leidimo susipažinti su slapto pobūdžio dokumentu, nurodo tokio savo sprendimo priežastis, nepažeisdama 4 straipsniu ginamų interesų.

<...>“

III — Bylos faktinės aplinkybės

6. Šios bylos faktines aplinkybes Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 2–7 punktuose sutrumpintai pateikė taip:

„2 2002 m. spalio 28 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Sprendimą 2002/848/EB, įgyvendinantį Reglamento (EB) Nr. 2580/2001 dėl specialių ribojančių priemonių, taikomų tam tikriems asmenims ir subjektams siekiant kovoti su terorizmu (OL L 295, p. 12), 2 straipsnio 3 dalį. Šiuo sprendimu ieškovas buvo įtrauktas į sąrašą asmenų, kurių lėšos ir finansinis turtas yra įšaldomi remiantis šiuo reglamentu (toliau – ginčijamas sąrašas). Šis sąrašas buvo atnaujintas 2002 m. gruodžio 12 d. Tarybos sprendimu 2002/974/EB (OL L 337, p. 85) ir 2003 m. birželio 27 d. Tarybos sprendimu 2003/480/EB (OL L 160, p. 81), panaikinančiais ankstesnius sprendimus ir sudarančiais naują sąrašą. Ieškovo pavardė kiekvieną kartą buvo įtraukiama į šį sąrašą.

3 Pagal Reglamentą Nr. 1049/2001 2002 m. gruodžio 11 d. pateikta pakartotine paraiška ieškovas paprašė suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, paskatinusiais Tarybą priimti Sprendimą 2002/848, ir pranešti, kurios valstybės pateikė dokumentus šiuo klausimu.

2003 m. vasario 3 d. pateikta pakartotine paraiška ieškovas paprašė suteikti galimybę susipažinti su visais naujais dokumentais, paskatinusiais Tarybą priimti Sprendimą 2002/974, kuriuo ieškovas paliekamas ginčijamame sąraše, ir pranešti, kurios valstybės pateikė dokumentus šiuo klausimu. 2003 m. rugsėjo 5 d. pateikta pakartotine ieškovas konkrečiai paprašė galimybės susipažinti su Nuolatinių atstovų komiteto (COREPER) pranešimu 11 311/03 EXT 1 CRS/CRP dėl Sprendimo 2003/480, taip pat su visais dokumentais, buvusiais Tarybos žinioje prieš priimant Sprendimą 2003/480 ir pagrindžiančiais jo įtraukimą bei palikimą ginčijamame sąraše.

4 Atsakydama į kiekvieną iš šių prašymų, Taryba atitinkamai 2003 m. sausio 21 d., sausio 27 d. ir spalio 2 d. sprendimais (atitinkamai pirmas sprendimas dėl atsisakymo, antras sprendimas dėl atsisakymo ir trečias sprendimas dėl atsisakymo) atsisakė suteikti galimybę net iš dalies susipažinti su dokumentais.

5 Dėl pirmo ir antro sprendimų dėl atsisakymo Taryba nurodė, kad informacija, kuri paskatino priimti sprendimus dėl ginčijamo sąrašo sudarymo, buvo 2002 m. spalio 23 d. (13 441/02 EXT 1 CRS/CRP 43) ir 2002 m. gruodžio 4 d. (15 191/02 EXT 1 CRS/CRP 51) COREPER pranešimų santraukose, įslaptintose suteikiant žymą CONFIDENTIEL UE.

6 Taryba atsisakė suteikti galimybę susipažinti su šiais pranešimais remdamasi Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio pirmos dalies a punkto pirma ir trečia įtraukomis. Ji pareiškė, viena vertus, kad (šių pranešimų), taip pat informacijos, kurią turi valstybių narių, kovojančių su terorizmu, valdžios institucijos, atskleidimas leistų asmenims, grupėms ir subjektams, apie kuriuos yra ši informacija, apsunkinti šių valdžios institucijų veiklą ir pažeistų su saugumu susijusį visuomenės interesą. Antra vertus, Tarybos teigimu, atskleidus šią informaciją taip pat būtų pažeista su tarptautiniais santykiais susijusio visuomenės intereso apsauga, nes veiksmai kovos su terorizmu srityje yra susiję ir su trečiųjų valstybių valdžios institucijomis. Taryba nesuteikė galimybės iš dalies susipažinti su šia informacija remdamasi tuo, kad ją visą saugo minėtos išimtys. Be to, Taryba atsisakė atskleisti, kurios valstybės pateikė svarbios informacijos, nurodydama, kad nagrinėjamą informaciją pateikusios valdžios institucijos po konsultacijų pagal Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 3 dalį nepritarė tam, kad būtų atskleista prašoma informacija.

7 Dėl trečio sprendimo dėl atsisakymo Taryba pirmiausia nurodė, kad ieškovo prašymas buvo dėl to paties dokumento, su kuriuo susipažinti jam nebuvo leista

pirmu sprendimu dėl atsisakymo. Taryba patvirtino savo pirmą sprendimą dėl atsisakymo ir pridūrė, kad galimybė susipažinti su pranešimu 13 441/02 taip pat nebuvo suteikta remiantis išimtimi dėl teismo proceso (Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies antra įtrauka). Paskui Taryba pripažino per klaidą svarbiu įvardijusi pranešimą 11 311/03 dėl Sprendimo 2003/480. Šiuo klausimu ji pareiškė negavusi daugiau informacijos arba dokumentų, pateisinančių su ieškovu susijusios Sprendimo 2002/848 dalies panaikinimą."

IV — Šalių reikalavimai

7. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas ieškinius bylose T-110/03 ir T-150/03 atmetė kaip nepagrįstus. Byloje T-405/03 dalį ieškinio jis atmetė kaip nepriimtiną, o dalį kaip nepagrįstą.

8. Dėl toliau nurodytų priežasčių apeliantas tvirtina, kad Teisingumo Teismas turėtų:

— panaikinti 2005 m. balandžio 26 d. Pirmosios instancijos teismo (antrosios kolegijos) sprendimą *Sison prieš Tarybą* (Sujungtos bylos T-110/03, T-150/03 ir T-405/03),

— pagal EB 230 straipsnį panaikinti: a) 2003 m. vasario 27 d. Tarybos sprendimą (06/c/01103): 2003 m. vasario 27 d. Tarybos atsakymas į 2002 m. vasario 3 d. faksu pateiktą Jan Fermon pakartotinę paraišką pagal Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 2 dalį, apie kurį apelianto advokatui buvo pranešta 2003 m. vasario 28 d.; b) 2003 m. sausio 21 d. Tarybos sprendimą (411/c/01/02): 2003 m. sausio 21 d. Tarybos atsakymas į 2002 m. gruodžio 11 d. faksu pateiktą Jan Fermon pakartotinę paraišką pagal Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 2 dalį, apie kurį apelianto advokatui buvo pranešta 2003 m. sausio 23 d.; ir c) 2003 m. spalio 2 d. Tarybos sprendimą (36/c/02/03): 2003 m. spalio 2 d. Tarybos atsakymas į 2002 m. rugsėjo 5 d. telefaksu pateiktą Jan Fermon pakartotinę paraišką, kuri Tarybos Generaliniame sekretoriate buvo užregistruota 2003 m. rugsėjo 8 d. pagal Reglamento Nr. 1049/2001 7 straipsnio 2 dalį, dėl galimybės susipažinti su dokumentais,

— nurodyti Tarybai padengti bylinėjimosi išlaidas.

9. Taryba Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą kaip nepagrįstą ir

— nurodyti apeliantui padengti bylinėjimosi išlaidas.

3. Pritardęs trumpam ir formaliam Tarybos pateiktam pagrindimui dėl atsisakymo leisti (iš dalies) susipažinti su prašomais dokumentais, Pirmosios instancijos teismas pažeidė pareigą motyvuoti pagal EB 253 straipsnį.

V — Teisiniai pagrindai

4. Apribojęs ieškinio apimtį Pirmosios instancijos teismas pažeidė EB 255 straipsnyje užtikrinamą teisę susipažinti su dokumentais, nekaltumo prezumpciją, garantuojamą EŽTK 6 straipsnio 2 dalyje, ir teisę į veiksmingas EŽTK įtvirtintų teisių gynimo priemones pagal EŽTK 13 straipsnį.

10. Apeliantas remiasi penkiais teisiniais pagrindais, kuriuos trumpai galima išdėstyti taip:

1. Neteisėtai apribojęs Tarybos sprendimų dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su dokumentais teisėtumo kontrolę Pirmosios instancijos teismo pažeidė EB 220, 225 ir 230 straipsnius, bendruosius Bendrijos teisės principus, įtvirtintus Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (EŽTK) 6 ir 13 straipsniuose, ir teisę į gynybą.

5. Pirmosios instancijos teismas klaidingai išaiškino Reglamento Nr. 1049/2003 4 straipsnio 5 dalį ir 9 straipsnio 3 dalį, pripažindęs, kad šios nuostatos taikomos tik „dokumentams“ ir kad dėl to Taryba pagrįstai atsisakė atskleisti, kurios valstybės narės juos pateikė, jei šios valstybės tam nepritarė.

VI — Nagrinėjimas

2. Pirmosios instancijos teismo teisės (iš dalies) susipažinti su dokumentais išimčių išaiškinimas iš esmės Tarybai palieka visišką veikimo laisvę ir visiškai paneigia teisę susipažinti su dokumentais ir taip pažeidžia ES 1 straipsnio antrąją pastraipą, ES 6 straipsnio 1 dalį, EB 225 straipsnį ir Reglamento Nr. 1049/2003 4 straipsnio 1 dalies a punktą ir 4 straipsnio 6 dalį, o taip pat EB 220, 225 ir 230 straipsnius.

A — *Pirminės pastabos*

11. Iš pradžių norėčiau pažymėti, kad tiek, kiek apeliantas Teisingumo Teismo prašo

panaikinti Tarybos sprendimus dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais, ieškinys turi būti atmestas kaip akivaizdžiai nepriimtinas, atsižvelgiant į tai, kad apeliacinio skundo dalykas gali būti tik Pirmosios instancijos teismo sprendimas [6].

12. Antra, reikėtų pabrėžti, kad, kadangi apeliantas savo teisiniais pagrindais neginčija pagrindų, dėl kurių buvo atmesti ieškiniai bylose T-150/03 ir T-405/03, šis apeliacinis skundas yra susijęs tik su Pirmosios instancijos teismo sprendimu byloje T-110/03 dėl pirmojo sprendimo dėl atsisakymo.

B — *Pirmasis teisinis pagrindas: EB 220, 225 ir 230 straipsnių ir teisės į gynybą pagal EŽTK 6 ir 13 straipsnį pažeidimas*

1) Pirmosios instancijos teismo sprendimas

13. Dėl Tarybos sprendimų dėl atsisakymo remiantis privalomosiomis išimtimis pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto teisėtumo kontrolės apimties Pirmosios instancijos teismas konstatavo:

„46) Dėl Pirmosios instancijos teismo vykdomos sprendimo dėl atsisakymo teisėtumo priežiūros apimties pažymėtina, kad sprendime *Hautala prieš Tarybą* [7] <...> ir sprendime *Kuijer prieš Tarybą* [8] <...> Pirmosios instancijos teismas pripažino Tarybai plačią diskreciją priimant pagrįstus sprendimus dėl atsisakymo, pagrįstus, iš dalies kaip šioje byloje, su tarptautiniais santykiais susijusio visuomenės intereso apsauga. Sprendime *Kuijer prieš Tarybą* tokia diskrecija institucijai buvo pripažinta tuo atveju, kai ši grindžia savo sprendimą dėl atsisakymo visuomenės intereso apsauga bendrąja prasme. Todėl srityse, susijusiose su privalomomis galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais išimtimis, numatytomis Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte, institucijos turi plačią diskreciją.

47 Dėl šios priežasties Pirmosios instancijos teismo vykdoma institucijų sprendimų atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su dokumentais dėl išimčių, susijusių su visuomenės interesu, numatytų Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte, teisėtumo priežiūra turi apsiriboti procedūros ir

6 — Plg., *inter alia*, 1999 m. liepos 8 d. Sprendimas *Hüls prieš Komisiją* (C-199/92 P, Rink. p. I-4287, 92 punktas) ir 2003 m. spalio 2 d. Sprendimas *Ensidesa prieš Komisiją* (C-198/99 P, Rink. p. I-11111, 32 punktas).

7 — 1999 m. liepos 19 d. Sprendimas *Hautala prieš Tarybą* (T-14/98, Rink. p. II-2489, 71 punktas).

8 — 2002 m. vasario 7 d. Sprendimas *Kuijer prieš Tarybą* (T-211/00, Rink. p. II-485, 53 punktas).

motyvavimo taisyklių laikymosi, faktinių aplinkybių tikslumo, o taip pat akivaizdžios klaidos vertinant šias aplinkybes nebuvimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais nebuvimo patikrinimu (žr. analogiškai sprendimo *Hautala prieš Tarybą*, patvirtinto apeliacinėje instancijoje, 71 ir 72 punktus ir sprendimo *Kuijer prieš Tarybą* 53 punktą)."

2) Apeliantas

14. Anot apelianto, pirmiau cituotuose punktuose Pirmosios instancijos teismas neteisingai apribojo savo įgaliojimų kontroliuoti Tarybos sprendimų dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais teisėtumą apimtį, pripažinęs, kad Taryba naudojasi plačia diskrecija remtis viešojo intereso pagrindais pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto, ir darydamas iš to išvadą, kad jo vaidmuo apsiriboja tik procedūros ir motyvavimo taisyklių laikymosi, faktinių aplinkybių tikslumo, o taip pat akivaizdžios klaidos vertinant šias aplinkybes nebuvimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais nebuvimo patikrinimu. Toks aiškinimas reiškia nevaržomą Tarybos diskreciją taikyti išimtį, susijusią su viešojo intereso pagrindais, neatitinka Bendrijos teisės aktų leidėjo, kuris vardan skaidrumo užtikrinimo siekė sukurti visišką sprendimų dėl atsisakymo teisėtumo kontrolę, valios. Šiuo aspektu jis remiasi Pirmosios instancijos teismo Procedūros reglamento 67 straipsnio 3 dalimi [9], kuri suteikia teisę Pirmosios instancijos teismui susipažinti su prašomais dokumentais.

15. Apeliantas pažymi, kad jo byla skiriasi nuo *Hautala* bylos [10], kuria rėmėsi Pirmosios instancijos teismas. Jis nurodo, kad, priešingai nei dokumentai *Hautala* byloje, prašomi dokumentai šioje byloje patenka į EB sutarties taikymo sritį, o ne Europos Sąjungos sutarties V antraštinės dalies dėl bendrosios užsienio ir saugumo politikos taikymo sritį. Be to, atitinkamas dokumentas *Hautala* byloje buvo skirtas vidiniam naudojimui, o ne skelbimui. Priešingai, dokumentai, su kuriais jis siekia susipažinti, buvo priimti teisės aktų priėmimo procese, kurio metu buvo priimtas Tarybos sprendimas, ir juose nėra informacijos, galinčios sukelti įtampą su trečiosiomis valstybėmis. Galiausiai jo atvejis nuo *Hautala* bylos skiriasi ir tuo, kad apeliantas yra asmeniškai susijęs su prašomais dokumentais. Skundžiamo sprendimo 52 punkte pripažinęs, kad taikant Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas privalomas išimtis negalima atsižvelgti į individualų interesą, kurį gali turėti pareiškėjas, prašantis suteikti galimybę susipažinti su asmeniškai su juo

9 — Šio straipsnio trečiojoje pastraipoje nustatyta: „Jeigu dokumentas, su kuriuo Bendrijos institucija uždraudė leisti susipažinti, pateikiamas byloje dėl šio draudimo teisėtumo Pirmosios instancijos teismui, kitoms šalims šis dokumentas nepateikiamas."

10 — Cituotos šios išvados 7 išnašoje.

susijusiu dokumentu, Pirmosios instancijos teismas prieštaravo savo praktikai pagal kurią Tarybos reikalaujama „iš tiesų išnagrinėti konkrečias bylos aplinkybes“ [11].

16. Apeliantas teigia, kad apribojęs teisminės kontrolės apimtį Pirmosios instancijos teismas pažeidė jo teisę į gynybą, užtikrinamą EŽTK 6 straipsnyje. Taip pat jis teigia, kad Pirmosios instancijos teismas neatsakė į jo argumentą dėl EŽTK 6 straipsnio 3 dalies, pagal kurią kiekvienas nusikaltimo padarymu kaltinamas asmuo turi teisę būti išsamiai informuotas apie pateikiamo jam kaltinimo pobūdį. Todėl Pirmosios instancijos teismas nesuteikė jam veiksmingos teisinės gynybos dėl šių teisių apsaugos, garantuojamos EŽTK 13 straipsnyje.

3) Atsakovė

17. Taryba mano, kad apelianto minimi šio atvejo ir *Hautala* bylos skirtumai nėra reikšmingi. Ji laikosi nuomonės, kad skundžiamas sprendimas visiškai atitinka Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Hautala* byloje ir kad teisminės kontrolės ribos, numatytos toje byloje, yra taikomos ir šioje byloje.

18. Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino, kad nebūtina atsižvelgti į konkretų apelianto interesą dėl prašomų dokumentų. Tarybos atsisakymas buvo pagrįstas Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto pirma ir trečia įtraukomis, nereikalaujančiomis pasverti interesų. Jei dokumentų atskleidimas galėtų pakenkti visuomenės interesui dėl visuomenės saugumo ir (arba) tarptautinių santykių, Taryba turi pareigą atsisakyti nenagrinėdama, ar pareiškėjas gali turėti svarbų asmeninį interesą šio dokumento atžvilgiu. Atsakant į apelianto tvirtinimą, kad sprendimas dėl atsisakymo turi būti pagrįstas „konkrečių bylos aplinkybių išnagrinėjimu iš tiesų“, kaip reikalaujama *Hautala* sprendime [12], Taryba tvirtina, kad tai gali būti susiję tik su objektyviomis aplinkybėmis, pavyzdžiui, dokumento turinys ir pavojus, kurį saugomiems interesams gali sukelti dokumento atskleidimas.

19. Taryba atmeta apelianto argumentą, pagrįstą Pirmosios instancijos teismo Procedūros reglamento 67 straipsnio 3 dalimi. Ši nuostata yra procedūrinė ir jos tikslas – suteikti teisę Pirmosios instancijos teismui išnagrinėti bylos dokumentus. Ji neturi įtakos Pirmosios instancijos teismo įgaliojimų dėl kontrolės apimčiai.

11 — Žr. sprendimą *Hautala*, Pirmosios instancijos teismo sprendimo 67 punkte.

12 — Žr. ankstesnę išnašą.

4) Įvertinimas

20. Pirmasis klausimas, kurį apeliantas iškelia savo pirmuoju teisiniu pagrindu, yra susijęs su sprendimų dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, remiantis privalomosiomis išimtimis pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punktą, teisėtumo kontrolės apimtimi. Ar ši kontrolė yra apribota, kaip Pirmosios instancijos teismas nurodė sprendime *Hautala* (atitinkamai ir skundžiamo sprendimo atveju), procedūros ir motyvavimo taisyklių laikymosi, faktinių aplinkybių tikslumo, o taip pat akivaizdžios klaidos vertinant šias aplinkybes nebuvimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais nebuvimo patikrinimu? Ar ji turėtų, kaip netiesiogiai siūlo apeliantas, apimti ir įvertinimą, ar buvo teisingai pasiremta visuomenės intereso pagrindu, t. y. ar Taryba neklydo pripažinusi, kad tam tikri visuomenės interesai būtų pažeisti, jei būtų suteikta galimybė susipažinti su prašomais dokumentais?

21. Nors dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hautala* buvo pateiktas apeliacinis skundas [13], savo sprendime Teisingumo Teismas nenagrinėjo teisminės kontrolės apimties dėl Tarybos rėmimosi privalomomis išimtimis, atsisakant suteikti galimybę susipažinti su dokumentais. Tai galima paaiškinti tuo, kad apeliacinį skundą pateikė Taryba, kuri akivaizdžiai neturėjo intereso iškelti šį klausimą, o ne pradinis ieškovas. Todėl šį klausimą Teisingumo Teismas dar turi išnagrinėti.

22. Sprendimų dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su vienos iš ES institucijų turimais dokumentais, remiantis išimtimis pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnį, teisėtumo kontrolės apimtis turi būti nustatyta atsižvelgiant į šiomis išimtimis saugomų interesų pobūdį ir į visą reglamentavimu sukurtą bendrą sistemą.

23. Kadangi pastarojo aspekto pobūdis yra bendresnis, jį reikėtų išnagrinėti iš pradžių. Reglamentas Nr. 1049/2001 įtvirtina pagrindinį principą – užtikrinti įmanomą plačiausią teisę susipažinti su institucijų turimais dokumentais. Šis principas turi du tikslus – viena vertus, sukurti sąlygas, leidžiančias piliečiams įgyvendinti savo teises dalyvauti visuomeniniuose reikaluose, ir, kita vertus, užtikrinti, kad piliečiai, kurių interesams neigiamos įtakos turėjo institucijų priimami sprendimai, galėtų apginti savo interesus [14].

13 — 2001 m. gruodžio 6 d. Sprendimas *Taryba prieš Hautala* (C-353/99 P, Rink. p. I-9565).

14 — Plg. Reglamento Nr. 1049/2001 2 konstatuojamąją dalį: „Atvirumas leidžia piliečiams artimiau dalyvauti sprendimų priėmimo procese bei garantuoja didesnį valdymo teisėtumą ir veiksmingumą bei aukštesnį atskaitomybės piliečiui mastą demokratinėje sistemoje. Atvirumas padeda stiprinti demokratijos principus ir pagarbą pagrindinėms teisėms, kaip numatyta ES sutarties 6 straipsnyje bei Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje".

24. Kadangi reglamento preambulėje įtvirtinama, kad jo tikslas yra „padaryti visuomenės teisę susipažinti su dokumentais *kuo* veiksmingesnę“ [15] ir „*iš esmės* visi institucijų dokumentai turėtų būti prieinami visuomenei“ [16], akivaizdu, kad teisė susipažinti su dokumentais nėra absoliuti. Reglamentas Nr. 1049/2001 pripažįsta įvairius visuomeninius ir privačius interesus, kuriems reikalinga ypatinga apsauga ir kuriais institucijos gali remtis nesuteikdamos galimybės susipažinti su dokumentais. Šie interesai buvo apibrėžti 4 straipsnyje, sugrupuojant juos į atskiras teisės susipažinti su dokumentais išimčių rūšis.

25. Visos Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyje įtvirtintos išimtys yra suformuluotos imperatyviai: institucijos *nesuteikia* galimybės susipažinti su dokumentais, kuriuos atskleidus nukentėtų tam tikrų interesų apsauga. Tačiau skirtingai nuo 4 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų išimčių, 4 straipsnio 2 ir 3 dalyje įtvirtintos išimtys leidžia atskleisti prašomus dokumentus, jei tai pateisinama viršesniu viešuoju interesu.

26. Nagrinėjant teisminės kontrolės apimties klausimą šis skirtumas tarp 4 straipsnio 1 dalyje ir 4 straipsnio 2 ir 3 dalyse įtvirtintų išimčių leidžia padaryti dvi išvadas.

27. Pirma, akivaizdu, jog aiškios pastarųjų nuostatų formuluotės reikalauja, kad institucijos, norėdamos nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentu, turi nustatyti konkretaus intereso, kurį siekiama apsaugoti atsisakant atskleisti duomenis (pvz., komercinių interesų apsauga, teismo procesas arba institucijų sprendimų priėmimo procesas), ir bendro, viešojo intereso atskleisti atitinkamą dokumentą pusiausvyrą. Tokio interesų pusiausvyros nustatymo Reglamento 4 straipsnio 1 dalyje nenumatyta. Priešingai, akivaizdu, kad interesų pusiausvyrą nustatė Bendrijos teisės aktų leidėjas ir įtvirtino tai reglamente: kadangi patys šioje nuostatoje išvardyti interesai yra laikomi svarbesniais, nėra kitų interesų, kurie galėtų juos nusverti. Tai parodo, kad šių interesų atveju išimtis taikoma automatiškai.

28. Antroji darytina išvada, atsižvelgiant į tai, kad reglamento 4 straipsnio 2 dalies išimtimi saugomus interesus gali nusverti tik viršesnis viešasis interesas, o asmeninis interesas, dėl kurio pareiškėjas gali norėti susipažinti su dokumentu, nėra reikšmingas

15 — Reglamento Nr. 1049/2001 4 konstatuojamoji dalis (kitu šriftu pažymėta mano).

16 — Reglamento Nr. 1049/2001 11 konstatuojamoji dalis (kitu šriftu pažymėta mano).

šiuo klausimu. *Ipso facto* tai turi būti taikoma ir reglamento 4 straipsnio 1 daliai, kurioje apskritai nenumatyta nustatyti interesų pusiausvyrą.

29. Tai yra pirmasis požymis, kad teisminės kontrolės apimtis yra labiau apribota reglamento 4 straipsnio 1 dalies nei 4 straipsnio 2 dalies atveju.

30. Dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punktu saugomų interesų prigimties – t. y. visuomenės saugumas ir tarptautiniai santykiai – reikia pripažinti, kad už šiuos interesus visų pirma yra atsakinga Taryba, kaip matyti ir iš ES 11–28 straipsnių. Sprendimas suteikti arba nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentu, kuris turi įtakos šiems interesams, priklauso nuo politinių motyvų ir jis turi būti priimamas remiantis informacija, prieinama tik kompetentingoms politinėms institucijoms. Kadangi šios politikos veiksmingumas šioje srityje daugeliu atveju priklauso nuo konfidencialumo laikymosi, atitinkamos Bendrijos institucijos turi turėti visišką diskreciją, spręsdamos, ar atskleidus dokumentus gali nukentėti vienas iš 4 straipsnio 1 dalies s punkte išvardytų interesų. Jei jos mano, kad leidus susipažinti su dokumentais gali nukentėti Europos Sąjungos interesai šiais aspektais, jos turi pareigą atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, neatsižvelgdamos į tai, dėl kokių interesų pareiškėjas siekia susipažinti su dokumentais.

31. Kadangi atsakingų politinių institucijų įvertinimo pakeitimas Bendrijos teismų sprendimu peržengtų teisminės funkcijos prigimtį, iš to išplaukia, kad sprendimų dėl atsisakymo susipažinti su dokumentais, remiantis Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punktu, teisminė kontrolė yra iš esmės apribota. Todėl daryčiau išvadą, kad Pirmosios instancijos teismas teisingai pripažino, kad sprendimų dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su dokumentais pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalį teisminės kontrolės apimtis apsiriboja tik procedūros ir motyvavimo taisyklių laikymosi, faktinių aplinkybių tikslumo, o taip pat akivaizdžios klaidos vertinant šias aplinkybes nebuvimo arba piktnaudžiavimo įgaliojimais nebuvimo patikrinimu.

32. Norėčiau pridurti, kad, skirtingai nei teigia apeliantas, šis teisminės kontrolės apimties apribojimas nėra nevaržomos diskrecijos suteikimas institucijai atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su dokumentais remiantis reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punktu. Jei kontrolė koncentruojasi į Pirmosios instancijos teismo nurodytus aspektus, ypač motyvavimą, kuriuo pagrindžiamas atsisakymas suteikti galimybę susipažinti

su dokumentais, galima veiksmingai nustatyti, ar tikrai atitinkama institucija rėmėsi imperatyviomis išimtimis ir ar institucija galėjo manyti, kad dokumento atskleidimas sukels grėsmę viešajam interesui.

33. Nesutinku su apelianto teiginiu, kad Bendrijos teisės aktų leidėjo tikslas buvo sukurti visišką sprendimų dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su dokumentais pagal Reglamentą teisminę kontrolę ir kad tai akivaizdu iš Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 67 straipsnio 3 dalies. Ši nuostata tiesiog nustato, kad, jeigu dokumentas, su kuriuo Bendrijos institucija uždraudė suteikti galimybę susipažinti, pateikiamas byloje dėl šio draudimo teisėtumo Pirmosios instancijos teismui, kitoms šalims šis dokumentas nepateikiamas. Iš tiesų tai, kad institucija pateikė atitinkamą dokumentą arba Pirmosios instancijos teismas prašė jį pateikti pagal Procedūros reglamento 65 straipsnį, nesuteikia Pirmosios instancijos teismui teisės pakeisti Tarybos įvertinimo savo įvertinimu. Tai nesuteikia Pirmosios instancijos teismui teisės patikrinti, ar atitinkama institucija padarė akivaizdžią klaidą pasirėmusi Reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintomis išimtimis.

34. Tiek, kiek apeliantas siekia atskirti šią bylą nuo bylos *Hautala* remdamasis šios išvados 15 punkte minėtais pagrindais, abejotina, ar šie pagrindai yra reikšmingi arba net teisingi. Pirma, akivaizdu, kad nors sprendimas dėl atsisakymo buvo susijęs su dokumentais, pagrindžiančiais sprendimą, priimtą pagal EB sutartį, o ne ES sutarties V antraštinę dalį, akivaizdu, kad jis buvo glaudžiai susijęs su Bendrąja pozicija 2001/931/BUSP. Tokiu atveju Reglamentas Nr. 1049/2001 taip pat taikomas dokumentams, susijusiems su bendrąja užsienio ir saugumo politika. Tvirtinimas, kad nagrinėjamas dokumentas nebuvo skirtas vidiniam naudojimui, nėra logiškas, atsižvelgiant į jo akivaizdžiai konfidencialų pobūdį. Be to, Reglamento Nr. 2580/2001 2 straipsnio 3 dalį įgyvendinantys sprendimai negali būti laikomi įstatyminio pobūdžio sprendimais. Tai, kad apeliantas buvo asmeniškai susijęs, skirtingai nei *Hautala* atveju, nėra reikšminga, atsižvelgiant į 28 punkte padarytą išvadą, kad asmeninis interesas neturi įtakos vertinant, ar turi būti suteikiama galimybė susipažinti su šiais dokumentais. Todėl iš to, kad nebuvo atsižvelgta į asmeninius apelianto interesus, negalima daryti išvados, kad aplinkybės, susijusios su galimybės susipažinti su prašomu dokumentu suteikimu, nebuvo tinkamai išnagrinėtos.

35. Galiausiai atsisakymas suteikti galimybę susipažinti su dokumentu, kuriam taikoma viena iš 4 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintų imperatyvių išimčių, negali būti

laikomas apelianto teisės į gynybą pažeidimu. Šiame kontekste svarbu, kad jam būtų tinkamai praneštos priežastys, dėl kurių jis buvo įtrauktas į sąrašą asmenų, kuriems taikomos Reglamentu Nr. 2580/2001 nustatytos ribojančios priemonės. Tai galima atlikti ir kitais būdais nei suteikiant galimybę susipažinti su dokumentu, kurį Taryba laiko konfidencialiu. Tačiau šis klausimas turi būti sprendžiamas nagrinėjant ieškinį dėl šio asmens vardo įtraukimo ir palikimo minėtame sąraše apskundimo, kuris dabar ir yra nagrinėjamas Pirmosios instancijos teisme.

36. Todėl darau išvadą, kad pirmasis teisinis pagrindas yra nepagrįstas.

C — Antrasis teisinis pagrindas: teisės susipažinti su dokumentais pažeidimas dėl per siauro šios teisės išimčių aiškinimo

1) Pirmosios instancijos teismo sprendimas

37. Dėl to, ar Taryba, manydama, kad atskleidus prašomą dokumentą galėtų būti pažeisti visuomenės saugumas ir visuomenės interesai tarptautinių santykių atžvilgiu, padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, Pirmosios instancijos teismas nusprendė:

„77 Šiuo klausimu reikia pripažinti, kad kovos su terorizmu veiksmingumas suponuoja, kad valdžios institucijų turima informacija apie terorizmu įtariamus asmenis ar subjektus turi būti laikoma slapta siekiant, kad ši informacija išliktų svarbi ir leistų imtis efektyvių veiksmų. Dėl to prašomo dokumento viešas atskleidimas neabejotinai padarytų žalos visuomenės interesui, susijusiam su visuomenės saugumu. Šiuo požiūriu ieškovo nurodomas skirtumas tarp strateginės ir asmeniškai su juo susijusios informacijos negali būti priimtas. Iš tikrųjų, bet kokia asmeninė informacija neabejotinai atskleistų tam tikrus strateginius kovos su terorizmu aspektus, pavyzdžiui, informacijos šaltinius, pobūdį arba terorizmu įtariamų asmenų priežiūros laipsnį.

78 Taigi nesuteikusi galimybės susipažinti su Pranešimu 13 441/02 visuomenės saugumo sumetimais Taryba nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos.

79 Antra, dėl su tarptautiniais santykiais susijusio visuomenės intereso apsaugos, atsižvelgiant į Sprendimą 2002/848 ir Reglamentą Nr. 2580/2001, akivaizdu, kad jos tikslas, t. y. kova su terorizmu, patenka į tarptautinių veiksmų, pradėtų po 2001 m. rugsėjo 28 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliucijos 1373

(2001), sritį. Valstybės buvo paragintos bendradarbiauti vykdant šiuos visuotinius veiksmus. Šio tarptautinio bendradarbiavimo elementų tikriausiai, netgi neišvengiamai, yra prašomame dokumente. Bet kuriuo atveju ieškovas neginčijo to fakto, kad trečiosios valstybės buvo susijusios su Sprendimo 2002/848 priėmimu. Priešingai, jis paprašė atskleisti jam šių valstybių tapatybes. Iš to išplaukia, kad prašomam dokumentui taikytina išimtis dėl tarptautinių santykių.

80 Šis tarptautinis bendradarbiavimas terorizmo srityje suponuoja valstybių pasitikėjimą Tarybai jų pateiktos informacijos konfidencialiu nagrinėjimu. Taigi, atsižvelgiant į prašomo dokumento pobūdį, Taryba teisingai galėjo manyti, kad šio dokumento atskleidimas galėjo pakenkti Europos Sąjungos pozicijai tarptautiniame bendradarbiavime kovos su terorizmu srityje.

81 Šiuo klausimu ieškovo argumentas, pagal kurį paprasto fakto, kad trečiosios valstybės yra įtrauktos į institucijų veiklą, nepateisina nagrinėjamos išimties taikymo, turi būti atmestas dėl pirmiau nurodytų priežasčių. Iš tikrųjų, priešingai nei nurodo šis argumentas, trečiųjų šalių bendradarbiavimas patenka į ypač slapto pobūdžio kontekstą, t. y. kovą su terorizmu, kuris pateisina šio bendradarbiavimo paslapties išsaugojimą. Be to, visas sprendimas parodo, jog atitinkamos valstybės nesutiko, kad jų tapatybė būtų atskleista.

82 Iš to išplaukia, jog manydama, kad atskleidus dokumentą galėtų būti pažeistas visuomenės interesas tarptautinių santykių srityje, Taryba nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos."

2) Apeliantas

38. Apeliantas tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė teisę susipažinti su dokumentais ir EB 230 straipsnį, ignoruodamas principą, kad tokios pagrindinės laisvės išimtys turi būti aiškinamos ir taikomos griežtai. Pirmosios instancijos teismas privalėjo nustatyti, ar gali būti taikoma kiekviena išimtis, o ne apsiriboti pareiškimu, kad Taryba nepadarė akivaizdžių vertinimo klaidų. Ypač tai taikytina Tarybos atsisakymui suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais iš dalies.

39. Kiek tai susiję su išimtimi dėl visuomenės saugumo, Pirmosios instancijos teismo analizė skundžiamo sprendimo 77 ir 78 punktuose, pagal kurią bet kokia institucijų turima informacija apie terorizmu įtariamus asmenis turėtų būti konfidenciali, kad nebūtų atskleista strateginė informacija apie kovą su terorizmu, kovos su terorizmu srityje skaidrumo principą palieka visiškai neveiksmingą, galimybę susipažinti su dokumentais (net iš dalies) oficialiai padarydama neįmanomą.

taikoma santykiams tarp valstybių narių, o tik santykiams su trečiosiomis valstybėmis. Todėl Pirmosios instancijos teismas nepateikė priežasčių, kodėl valstybių narių tapatybės atskleidimas pakenktų tarptautiniams santykiams.

3 Atsakovė

40. Kiek tai susiję su išimtimi dėl tarptautinių santykių apsaugos, Pirmosios instancijos teismo argumentai skundžiamo sprendimo 79 punkte reiškia leidimą institucijoms sistemingai atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, susijusiais su trečiosiomis valstybėmis, remiantis miglotais ir bendrais kriterijais. Argumentas, kad bendradarbiavimas su trečiosiomis valstybėmis šioje srityje turi likti slaptas, yra akivaizdžiai klaidingas, nes vieša tai, kad jis yra.

42. Taryba teigia, kad Pirmosios instancijos teismas, nuspręsdamas, kad Taryba, pripažinusi, kad prašomam dokumentui buvo taikoma išimtis dėl viešojo intereso ir kad dėl to nebuvo galima suteikti galimybės susipažinti su prašomais dokumentais net iš dalies, neviršijo diskrecijos, susijusios su jos politine atsakomybe pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį, nepadarė teisės klaidos. Pirmosios instancijos teismas neteigė, kad Taryba turėjo prieiti prie kitokios išvados.

41. Dar svarbiau tai, kad, nors skundžiamo sprendimo 80 ir 81 punktuose pabrėžiama, jog valstybės turi turėti galimybę pasiremti informacijos, kuria jos dalijasi, konfidencialumu, iš bylos medžiagos matyti, kad tik valstybės narės, o ne trečiosios valstybės pateikė informaciją dėl apelianto. Pirmosios instancijos teismas neteisingai išaiškino tarptautinių santykių sąvoką, nes ji negali būti

43. Kiek tai susiję su išimtimi dėl tarptautinių santykių apsaugos, Taryba sutinka su apeliantu, kad Pirmosios instancijos teismo išvados skundžiamo sprendimo 80 ir 81 punktuose atrodo pagrįstos klaidinga išvada, kad prašomame dokumente buvo informacijos, kurią Tarybai pateikė trečiosios valstybės. Iš bylos medžiagos matyti, kad atitinkamus dokumentus pateikė valstybės narės ir kad šių valstybių narių tapatybę Taryba jų prašymu atsisakė atskleisti. Ne-

paisant šio nesusipratimo, Taryba tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismo įvertinimas dėl to, kas buvo susiję su tarptautiniu bendradarbiavimu kovojant su terorizmu, yra teisingas. Šio klausimo jautrumas pateisina ypač atsargų požiūrį, kurio laikomasi saugant informaciją, kurios atskleidimas galėtų leisti daryti išvadas apie Europos Sąjungos ir trečiųjų valstybių bendradarbiavimo organizacinę struktūrą ir veiksmingumą šioje srityje ir pakenktų pačiam tarptautinių pastangų kovoti su terorizmu tikslui.

44. Taryba nepritaria, kad jos požiūris paneigia teisę susipažinti su dokumentais, kaip teigia apeliantas. Iš tiesų ji nagrinėja kiekvieną dokumentą atsižvelgdama į jo turinį ir rizikos įvertinimą ir jau yra atskleidusi (visiškai arba iš dalies) daug dokumentų šiais klausimais.

45. Bet kuriuo atveju, net jei Taryba pripažintų, kad Pirmosios instancijos teismo įvertinimas dėl išimties dėl tarptautinių santykių apsaugos buvo klaidingas, tai nepakeistų bylos rezultato, nes sprendimas atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su prašomu dokumentu buvo pagrįstas kumuliatyviais visuomenės saugumo ir tarptautinių santykių apsaugos pagrindais. Jei būtų pripažinta, kad Taryba negalėjo remtis viena iš šių išimčių, jos sprendimas vis tiek remtųsi kita išimtimi. Taryba papildo, kad neaiškumai dėl to, ar dokumentus proceso metu Tarybai pateikė trečiosios valstybės ar valstybės narės, yra nereikšminga, nes šie dokumentai buvo grąžinti atitinkamoms valstybėms narėms ir Taryba jų nebeturi.

4) Įvertinimas

46. Antruoju teisiniu pagrindu apeliantas kritikuoja Pirmosios instancijos teismo įvertinimą, ar Tarybos sprendimas, kuriuo atsisakoma suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais (iš dalies) gali būti pateisinamas visuomenės saugumo ir tarptautinių santykių apsaugos pagrindais.

47. Kaip jau minėjau, išimčių dėl visuomenės interesų, išvardytų Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte, taikymo teisminės kontrolės apimtis apsiriboja keletu aspektu, įskaitant klausimus, ar atitinkama institucija padarė akivaizdžią faktų vertinimo klaidą arba piktnaudžiavo įgaliojimais.

48. Kiek tai susiję su išimtimi dėl visuomenės saugumo intereso apsaugos, Pirmosios

instancijos teismas pirmiausia nustatė, kad prašomas dokumentas iš esmės yra susijęs su šia sritimi, nes pačioje paraiškoje dėl galimybės susipažinti nurodoma, kad jis yra sprendimo, nustatančio terorizmu įtariamus asmenis, grupes ar subjektus, pagrindas. Toliau buvo pažymėta, jog to, kad prašomas dokumentas yra susijęs su visuomenės saugumu, savaime nepakanka norint pateisinti nurodytos išimties taikymą. Todėl toliau buvo nagrinėjama, ar Taryba nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos manydama, kad prašomo dokumento atskleidimas gali pažeisti visuomenės saugumo intereso apsaugą. Šiuo klausimu jis pažymėjo, jog kovos su terorizmu veiksmingumas suponuoja, kad valdžios institucijų turima informacija apie terorizmu įtariamus asmenis ar subjektus turi būti laikoma slapta siekiant, kad ši informacija išliktų svarbi ir leistų imtis efektyvių veiksmų. Viešai atskleidus prašomą dokumentą neabejotinai būtų buvę padaryta žalos visuomenės interesui, susijusiam su visuomenės saugumu. Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad nesuteikusi galimybės susipažinti su prašomu dokumentu Taryba nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos [17].

49. Mano nuomone, priėjęs prie tokios išvados, Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos. Jis ne vien tik pripažino, kad galimybės susipažinti su dokumentu nesuteikimas buvo pagrįstas tuo, kad dokumentas susijęs su visuomenės saugumo intereso apsaugos sritimi, bet toliau nagrinėjo reikalavimo pagrįstumą ir patvirtino, kad atskleidus dokumentą galėjo būti pažeista visuomenės saugumo intereso apsauga. Todėl jis teisingai įgyvendino savo uždavinį kontroliuoti Tarybos sprendimų, kuriais atsisakoma suteikti galimybę susipažinti su dokumentais, teisėtumą pagal savo kompetenciją Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto kontekste.

50. Priešingai apelianto tvirtinimui, Pirmosios instancijos teismo požiūris nepaneigia teisės susipažinti su dokumentais, jei jie yra susiję su kova su terorizmu. Jei matyti, kad tokie dokumentai yra susiję su politikos šioje srityje veikimo aspektais, akivaizdu, kad jiems taikomas pagrindas dėl visuomenės saugumo apsaugos. Bendrijos teismų užduotis patikrinti, kad nagrinėjamas dokumentas išties būtų susijęs su šia veiklos sritimi ir kad Taryba nesiremtų šia išimtimi nepagrįstai.

51. Dėl Pirmosios instancijos teismo atlikto išimties, susijusios su tarptautinių santykių apsauga, taikymo įvertinimo abi ginčo šalys sutinka, kad Pirmosios instancijos teismas padarė klaidingą prielaidą, kad prašomame dokumente buvo trečiųjų valstybių pateiktos informacijos ir kad dėl to Taryba turėjo teisę remtis išimtimi dėl tarptautinių santykių apsaugos. Iš tiesų tiek, kiek neginčijama, kad dokumentas, kurio pagrindu buvo priimti sprendimai, su kuriais nebuvo leista

17 — Žr. skundžiamo sprendimo 74–78 punktus.

susipažinti, buvo pagrįstas vien tik valstybių narių pateikta informacija, Pirmosios instancijos teismo argumentacija yra klaidinga. Išimtis dėl tarptautinių santykių apsaugos aiškiai nurodo tik santykius su trečiosiomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ir ja galima remtis tik tuomet, kai dokumento atskleidimas galėtų pakenkti šiems santykiams.

52. Kyla klausimas, kokias pasekmes sukelia ši klaida. Mano nuomone, yra dvi priežastys, kodėl skundžiamas sprendimas neturėtų būti panaikinamas dėl šios Pirmosios instancijos teismo argumentavimo klaidos. Pirma, net jeigu trečiosios valstybės tiesiogiai nepateikė jokios informacijos, negalima atmesti to, kad prašomo dokumento atskleidimas vis tiek galėjo atskleisti bendresnio pobūdžio kovos su terorizmu detales, kurios savaime apima daug valstybių ir tarptautinių organizacijų už Europos Sąjungos ribų. Tai akivaizdžiai galėtų turėti pasekmių santykiams su šiomis valstybėmis ir institucijomis. Pirmosios instancijos teismas atsižvelgė į šį išimties dėl tarptautinių santykių apsaugos aspektą savo pirminėse pastabose šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 79 punkte.

53. Antroji, svaresnė priežastis yra ta, kad, kaip teisingai pastebi Taryba, sprendimas dėl atsisakymo buvo pagrįstas tiek visuomenės saugumo, tiek tarptautinių santykių apsaugos pagrindais. Kadangi Taryba tinkamai rėmėsi pirmuoju pagrindu, pagrįsdama atsisakymą suteikti galimybę susipažinti su prašomu dokumentu, skundžiamo sprendimo panaikinimas iš dalies dėl antrojo pagrindo atžvilgiu padarytos klaidos neturėtų praktinio poveikio. Iš tiesų atsižvelgdamas į savo pastabas ankstesniame punkte, siūlyčiau pakeisti Pirmosios instancijos teismo nurodytus pagrindus dėl išimties, susijusios su tarptautinių santykių apsauga, suformuluojant juos taip, kad dokumento, kuriame yra informacijos apie asmenis arba subjektus, įtariamus teroristine veikla, atskleidimas gali pakenkti tarptautinėms pastangoms, skirtoms kovai su terorizmu.

54. Taip pat apeliantas teigia, kad, net jeigu Taryba galėtų remtis visuomenės intereso pagrindais, jie negalėtų pagrįstai būti taikomi visam prašomam dokumentui ir kad turėtų būti leidžiama susipažinti su dokumentu iš dalies. Taryba tvirtina, kad atsisakymo pagrindai taikomi visam atitinkamam dokumentui.

55. Šiuo aspektu skundžiamame sprendime nagrinėjamas klausimas, ar Taryba išnagrinėjo, ar galima suteikti galimybę susipažinti su prašomu dokumentu iš dalies. Pirmosios

instancijos teismas nustatė, jog nėra įrodymų, kad Taryba neteisingai išnagrinėjo šią galimybę. Be to, skundžiamo sprendimo 88 punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad „šioje byloje išsamiau ir konkrečiau atskleidus prašomo dokumento turinį, atsižvelgiant į tai, kad visoms jo dalims taikomos nurodytos išimtys, kiltų pavojus informacijos, kuri dėl išimčių turi likti paslaptyje, konfidencialumui".

56. Apeliantas nepateikė jokių argumentų šiai Pirmosios instancijos teismo išvadai paneigti. Nėra priežasčių manyti, kad ji netiksli.

57. Galiausiai šiuo pagrindu apeliantas taip pat tvirtina, kad supainiojęs valstybes nares su trečiosiomis valstybėmis Pirmosios instancijos teismas neteisingai pritaikė teisę, padarydamas išvadą, kad galima atsisakyti atskleisti netgi tai, kurios valstybės narės pateikė dokumentus.

58. Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas rėmėsi Reglamento 9 straipsnio 3 dalimi, kurioje įtvirtinta, kad slapto pobūdžio dokumentai, t. y. „dokumentai, kilę iš institucijų arba jų įsteigtų agentūrų, iš valstybių narių, trečiųjų šalių arba tarptautinių organizacijų kilę dokumentai, kurie, priklausomai nuo atitinkamos institucijos taisyklių, klasifikuojami kaip <...> KONFIDENCIALŪS <...> išduodami tiktai esant dokumento parengėjo sutikimui. Toliau jis nustatė, kad „dėl to Taryba neprivalėjo atskleisti valstybių parengtų su Sprendimo 2002/848 priėmimu susijusių dokumentų bei pačių rengėjų, nes šie dokumentai, pirma, yra slapto pobūdžio ir, antra, juos rengusios valstybės prieštaravo, kad jie būtų atskleisti".

59. Kadangi ši pastaba vienodai taikoma dokumentams iš valstybių narių ir iš trečiųjų valstybių, nėra pagrindo pritarti apelianto tvirtinimui, kad, supainiojęs prašomame dokumente esančios informacijos kilmę, Pirmosios instancijos teismas klaidingai pritaikė teisę dėl atsisakymo atskleisti atitinkamas valstybes nares.

60. Atsižvelgdamas į išdėstytus samprotavimus manau, kad antrasis teisinis pagrindas turi būti atmestas.

D — *Trečiasis teisinis pagrindas: pareigos motyvuoti pagal EB 253 straipsnį pažeidimas*

1) Pirmosios instancijos teismo sprendimas

61. Dėl to, ar Taryba, atsisakydama suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumen-

tais pateikė pakankamai motyvų, iš kurių buvo galima suprasti ir nustatyti, pirma, ar prašomas dokumentas iš tiesų patenka į išimties, kuria remiamasi, taikymo sritį, ir, antra, ar su šia išimtimi susijęs apsaugos poreikis yra tikras, Pirmosios instancijos teismas konstatavo:

„62 Šioje byloje dėl Pranešimo 13 441/02 Taryba aiškiai nurodė išimtis, kuriomis ji pagrindė savo atsisakymą, nurodydama kartu Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto pirmą ir trečią įtraukas. Remdamasi kova su terorizmu ir trečiųjų šalių dalyvavimu, ji nurodė, kodėl šios išimtys yra susijusios su nagrinėjamais dokumentais. Be to, ji pateikė trumpą paaiškinimą dėl nurodytos apsaugos poreikio. Dėl visuomenės saugumo ji nurodė, kad dokumentų perdavimas leistų asmenims, apie kuriuos yra ši informacija, apsunkinti valdžios institucijų veiklą. Dėl tarptautinių santykių ji glaustai nurodė trečiųjų šalių dalyvavimą kovoje su terorizmu. Šių argumentų glaustumas yra priimtinas atsižvelgiant į faktą, kad atskleidus papildomą informaciją, ypač nurodytų dokumentų turinį, šios išimtys netektų tikslo.

63 Dėl galimybės iš dalies susipažinti su šiais dokumentais Taryba aiškiai nurodė, kad įvertino tokią galimybę bei priežastį, dėl kurios ši galimybė buvo atmesta, t. y. dėl to, kad nagrinėjami dokumentai visa apimtimi saugomi nurodytų išimčių. Dėl tų pačių priežasčių Taryba negalėjo tiksliai atskleisti dokumentuose esančios informacijos nurodytoms išimtims neprarandant savo tikslo. Tas faktas, kad ši argumentacija atrodo stereotipinė, savaime nėra motyvacijos trūkumas, nes ji nekliudo nei motyvus suprasti, nei patikrinti.

64 Dėl valstybių, pateikusių svarbius dokumentus, pažymėtina, kad savo pradiniuose sprendimuose dėl atsisakymo Taryba pati nurodė egzistuojant dokumentus iš trečiųjų valstybių. Pirma, Taryba nurodė išimtį šiuo klausimu, konkrečiai Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 3 dalį. Antra, ji nurodė du šios išimties taikymo kriterijus. Visų pirma, ji netiesiogiai, bet neišvengiamai manė, kad nagrinėjami dokumentai buvo slapto pobūdžio. Šis kriterijus yra suprantamas ir patikrinamas atsižvelgiant į jo kontekstą, būtent į šiems dokumentams suteiktą žymą KONFIDENCIALŪS ES (CONFIDENTIEL UE). Antra, Taryba pareiškė pasitarusi su suinteresuotomis valdžios institucijomis ir atsižvelgė į jų prieštaravimą juos atskleisti.

65 Nepaisant santykinio pirmo sprendimo dėl atsisakymo motyvų glaustumo (du puslapiai), ieškovas visiškai galėjo suprasti jam pateiktas atsisakymo priežastis, o Pirmosios instancijos teismas galėjo atlikti patikrinimą. Taigi Taryba tinkamai motyvavo šiuos sprendimus".

2) Apeliantas

62. Apeliantas tvirtina, jog pritaręs tam, kad Tarybos pateiktas atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais (iš dalies) motyvavimas buvo labai trumpas, formalus ir neindividualizuotas, ir skundžiamo sprendimo 77 punkte net pateikęs papildomų Tarybos sprendimų priežasčių, Pirmosios instancijos teismas paneigė pareigą motyvuoti, įtvirtintą EB 253 straipsnyje.

63. Kiek tai susiję su Tarybos atsisakymu atskleisti atitinkamus dokumentus arba informaciją pateikusias valstybes, supainiojęs valstybes nares su trečiosiomis valstybėmis narėmis Pirmosios instancijos teismas nepateikė apeliantui jokio paaiškinimo, kodėl Taryba atsisakė atskleisti atitinkamas valstybes nares. Be to, Pirmosios instancijos teismas pateiktu EB 253 straipsnio išaiškinimu nepriimtinai apribojo savo kontrolės įgaliojimus ir todėl pažeidė EB 230 straipsnį.

3) Atsakovė

64. Taryba laikosi nuomonės, kad skundžiamo sprendimo 59–65 punktuose Pirmosios instancijos teismas teisingai išnagrinėjo atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais motyvus. Ji pažymi, kad Pirmosios instancijos teismo argumentai skundžiamo sprendimo 77, 80 ir 81 punktuose yra susiję su tuo, ar Taryba padarė akivaizdžią vertinimo klaidą, manydama, kad prašomų dokumentų atskleidimas gali pakenkti visuomenės intereso, susijusio su visuomenės saugumu ir tarptautiniais santykiais, apsaugai. Šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas nebūtinai yra saistomas akivaizdžių argumentų ir priežasčių, nurodytų sprendime dėl atsisakymo. Jis taip pat gali remtis samprotavimais, pagrįstais bendromis žiniomis atitinkamame kontekste, kurie gali būti laikomi pagrįstai pagrindžiančiais institucijos sprendimą.

65. Dėl susipažinimo iš dalies Taryba pažymi, kad ypač slapto pobūdžio dokumentų atveju gali būti labai sudėtinga pateikti priežastis, kodėl kiekvienas dokumento elementas negali būti atskleistas, neatskleidžiant atitinkamų ištraukų turinio ir taip padarant išimtį visai netikslingą.

66. Dėl atitinkamus dokumentus pateikusių valstybių narių neatskleidimo Taryba pažymi, kad jei dokumentai klasifikuojami kaip

„CONFIDENTIEL UE“ ir yra slapto pobūdžio Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 1 dalies prasme, pagal šio reglamento 9 straipsnio 3 dalį, dokumento parengėjas visiškai kontroliuoja šį dokumentą, įskaitant informaciją apie šio dokumento buvimą. Iš to išplaukia, kad pateikiant atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su tokiu slaptu dokumentu priežastis, pakanka nurodyti parengėjo prieštaravimą jį atskleisti.

4) Įvertinimas

67. Trečiuoju apelianto teisiniu pagrindu ginčijamas Pirmosios instancijos teismo atliktas Tarybos atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais (iš dalies) motyvavimo įvertinimas.

68. Pagrindinis kriterijus nustatyti, ar pagal EB sutarties 253 straipsnį institucijos pateiktas savo sprendimų motyvavimas yra tinkamas, yra toks: pirma, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimto akto pagrindimą ir, antra, kompetentingas teismas galėtų vykdyti jo teisėtumo priežiūrą. Nereikalaujama, kad motyvacija atspindėtų visas reikšmingas faktines ir teisines aplinkybes, nes jos atitiktis šio straipsnio reikalavimams vertintina atsižvelgiant ne vien į jos formuluotę, bet ir į jos kontekstą bei į atitinkamą klausimą reguliuojančių teisės normų visumą [18]. Pradėdamas savo įvertinimą Pirmosios instancijos teismas šiuos pagrindinius principus priminė skundžiamo sprendimo 59 punkte.

69. Nagrinėdamas sprendimus dėl atsisakymo Pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis nusistovėjusia bylų praktika, skundžiamo sprendimo 60 ir 61 punktuose pažymėjo, kad, „kai institucija atsisako suteikti tokį leidimą, remdamasi turima informacija ji turi įrodyti, kad dokumentai, kuriuos prašoma atskleisti, iš tikrųjų patenka į Reglamente Nr. 1049/2001 išvardytas išimtis. Vis dėlto gali būti neįmanoma nurodyti kiekvieno dokumento konfidencialumą pagrindžiančių priežasčių neatskleidžiant jo turinio ir kartu nepažeidžiant pagrindinio išimties tikslo“ [19]. „Pagal šią teismų praktiką galimybės susipažinti su dokumentu nesuteikusiai institucijai tenka pareiga nurodyti motyvus, kurie leistų suprasti ir patikrinti, pirma, ar prašomam dokumentui iš tikrųjų yra taikoma nurodyta išimtis ir, antra, ar su šia išimtimi susijusios apsaugos poreikis yra realus.“

70. Taikydamas šiuos kriterijus, Pirmosios instancijos teismas toliau išsamiai išnagrinėjo

18 — Žr., *inter alia*, 2003 m. kovo 6 d. Sprendimą *Interporc prieš Komisiją* (C-41/00 P, Rink. p. I-2125, 55 punktas).

19 — Analogiškai Pirmosios instancijos teismas cituoja 2000 m. sausio 11 d. Sprendimą *Nyderlandai ir Van der Wal prieš Komisiją* (sujungtos bylos C-174/98 P ir C-189/98 P, Rink. p. I-1, 24 punktas) ir 1997 m. kovo 15 d. Sprendimas *WWF UK prieš Komisiją* (T-105/95, Rink. p. II-313, 65 punktas).

Tarybos motyvavimą dėl Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintų išimčių taikymo, dėl atsisakymo suteikti galimybę susipažinti su dokumentais iš dalies ir atskleisti atitinkamus dokumentus pateikusias valstybes. Skundžiamo sprendimo 65 punkte jis priėjo išvados, kad „nepaisant santykinio pirmo sprendimo dėl atsisakymo motyvų glaustumo <...>, ieškovas visiškai galėjo suprasti jam pateiktas atsisakymo priežastis, o Pirmosios instancijos teismas galėjo atlikti patikrinimą. Taigi Taryba tinkamai motyvavo šiuos sprendimus".

71. Mano nuomone, Pirmosios instancijos teismo analizė 59–65 punktuose šiuo klausimu nėra klaidinga. Nors Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad glaustas ir net formalus motyvavimas atitiko EB 253 straipsnį, jis pirmiausia patikrino, ar motyvavimas atitinka minėtus du pagrindinius kriterijus, t. y. ar jo pakanka, kad apeliantas suprastų, kodėl buvo atsisakyta suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais, ir ar jis leidžia atlikti teisminę kontrolę. Todėl nesvarstytina galimybė, kad Pirmosios instancijos teismas leidžia Tarybai nepagrįstai nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su trečiųjų valstybių veikla arba kitaip susijusiais su visuomenės saugumo intereso apsauga.

72. Apelianto tvirtinimas, kad Pirmosios instancijos teismas papildė Tarybos motyvavimą skundžiamo sprendimo 77 punkte, yra klaidingas. Kaip teisingai pažymi Taryba, ši pastaba buvo padaryta vertinant, ar su visuomenės saugumo intereso apsauga susijusia išimtimi buvo remiamasi tinkamai. Ja tikrai nebuvo siekiama papildyti sprendimų dėl atsisakymo motyvavimo.

73. Dėl to, kad nebuvo pateikta priežasčių, paaiškinančių, kodėl dokumentus pateikusių valstybių narių atskleidimas kelia grėsmę visuomenės saugumo ir tarptautinių santykių apsaugai, remčiausi savo svarstymais šiuo klausimu šios išvados 57–59 punktuose, pateiktuose nagrinėjant antrąjį teisinį pagrindą.

74. Todėl manau, kad trečiasis teisinis pagrindas turi būti atmestas.

E — *Ketvirtasis teisinis pagrindas: teisės susipažinti su dokumentais pažeidimas, nekaltumo prezumpcijos pažeidimas ir teisė į veiksmingą teisminę gynybą*

1) Pirmosios instancijos teismo sprendimas

75. Į apelianto tvirtinimą, kad atsisakiusi suteikti galimybę susipažinti su prašomais

dokumentais Taryba pažeidė bendruosius Bendrijos teisės principus, įtvirtintus EŽTK 6 straipsnyje, Pirmosios instancijos teismas atsakė taip:

„50 Primintina, kad, pagal Reglamento Nr. 1049/2001 2 straipsnio 1 dalį, teisę susipažinti su institucijų dokumentais turi „bet kuris Sąjungos pilietis ir bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar turintis registruotą buveinę valstybėje narėje". Iš to išplaukia, kad šio reglamento tikslas yra garantuoti visiems galimybę susipažinti su viešais dokumentais, o ne tik suteikti pareiškėjui galimybę susipažinti su dokumentais, susijusiais su juo.

51 Antra, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytos galimybės susipažinti su dokumentais išimtys yra privalomojo pobūdžio. Iš to išplaukia, kad institucijos privalo nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentais, susijusiais su šiomis išimtimis, kai pateikiami atitinkamų aplinkybių buvimo įrodymai (žr. analogiškai 1997 m. kovo 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *WWF UK prieš Komisiją*, T-105/95, Rink. p. II-313, 58 punktą ir 2000 m. rugsėjo 13 d. Sprendimo *Denkavit Nederland prieš Komisiją*, T-20/99, Rink. p. II-3011, 39 punktą).

52 Todėl taikant Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas privalomas išimtis negalima atsižvelgti į individualų interesą, kurį gali turėti pareiškėjas, prašantis suteikti galimybę susipažinti su asmeniškai su juo susijusiu dokumentu.

53 Iš esmės ieškovas tvirtina, kad Taryba privalėjo sudaryti jam galimybę susipažinti su prašomais dokumentais tiek, kiek šie dokumentai jam yra būtini norint užtikrinti teisę į teisingą bylos nagrinėjimą byloje T-47/03.

54 Tačiau negalima kaltinti Tarybos, savo pirmame sprendime dėl atsisakymo nurodžiusios Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte numatytas privalomas išimtis, dėl to, kad neatsižvelgė į individualų ieškovo interesą gauti prašomus dokumentus.

55 Todėl net jei šie dokumentai būtų būtini ieškovo gynybai byloje T-47/03, o į tai reikia atsižvelgti nagrinėjant šią bylą, ši aplinkybė neturi reikšmės vertinant pirmo sprendimo dėl atsisakymo teisėtumą.

56 Dėl šios priežasties trečiasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas."

2) Apeliantas

76. Apeliantas tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 50–56 punktuose klaidingai aiškina pareiškimo apimtį ir todėl pažeidžia nekaltumo prezumpciją ir teisę į veiksmingą teisminę gynybą, užtikrinamą EŽTK 6 straipsnio 2 dalimi ir 13 straipsniu. Pirmosios instancijos teismas iš apelianto advokato teiginio per teismo posėdį padarė klaidingą išvadą, kad apeliantas prašė susipažinti su dokumentais, norėdamas tik užsitikrinti teisę į gynybą byloje T-47/03. Tačiau savo ieškiniu jis siekė susipažinti su dokumentais, pagrindžiančiais jo įtraukimą į nagrinėjamą sąrašą, pats ir supažindinti su jais plačiąją visuomenę. Atsižvelgiant į socialinį stigmatizmą, kylantį įtraukus jo vardą į šį sąrašą, jam svarbu turėti galimybę viešai reaguoti į kaltinimus.

77. Apelianto galimybė prašyti suteikti galimybę susipažinti su dokumentais dėl bylos T-47/03 nėra veiksminga teisminė priemonė, numatyta EŽTK 13 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, kad kaltinimai jam įsitraukus į teroristinę veiklą buvo plačiai paskelbti tarptautinėje spaudoje, veiksminga gynybos priemonė nuo nekaltumo prezumpcijos pažeidimo, teisės į savo garbės ir reputacijos apsaugą ir teisė būti laikomam nekaltu, kol neįrodyta kaltė, gali būti apginta tik tokiu atveju, jei jis gali viešai atsikirsti į šiuos kaltinimus ne tik bendromis frazėmis, bet galėdamas ginčyti tariamai konkrečius įrodymus prieš jį dėl jo tariamo dalyvavimo konkrečiuose nusikaltimuose. Šiuo klausimu jis remiasi Europos žmogaus teisių teismo sprendimu *Allenet de Ribemont prieš Prancūziją* [20], pagal kurį visos valdžios institucijos turi pareigą ginti nekaltumo prezumpciją ir susilaikyti nuo teiginių, kurie gali paskatinti visuomenę laikyti jį kaltu, pareiškimo.

3) Atsakovė

78. Anot Tarybos, Pirmosios instancijos teismo išvados skundžiamo sprendimo 50–56 punktuose apie Reglamento Nr. 1049/2001 tikslą ir šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintų imperatyvių išimčių aiškinimą yra visiškai teisingos. Kadangi atsisakymas buvo pagrįstas šiomis imperatyviomis išimtimis, Pirmosios instancijos teismas teisingai neatsižvelgė į konkrečius apelianto pareikštus interesus. Apelianto tvirtinimas, kad jis prašė susipažinti su dokumentais tik tiek, kiek jie buvo susiję su juo, neturi įtakos Pirmosios instancijos teismo sprendimui šiuo klausimu.

20 — Europos žmogaus teisių teismo 1995 m. vasario 10 d. sprendimas, A serija, Nr. 308, § 36.

79. Priešingai nei tvirtina apeliantas, susipažinimas su dokumentais, pagrindžiančiais Tarybos sprendimą įtraukti jį į sąrašus, nustatytus Tarybos sprendimais 2002/848, 2002/974 ir 2003/480, negali būti laikomas veiksmingesne priemone viešai prieštarauti kaltinimams įsitraukus į teroristinę veiklą nei savo gynybos teisių užtikrinimas nagrinėjamoje byloje T-47/03.

Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punktą nėra nustatoma pusiausvyra tarp viešojo intereso gerbti tam tikrų dokumentų konfidencialų pobūdį ir asmeninių piliečio ar subjekto interesų dėl dokumento atskleidimo. Tai, kad apelianto prašymą susipažinti su nagrinėjamu dokumentu lėmė kiti motyvai, nei nurodyti Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 53 punkte, nėra svarbu Pirmosios instancijos teismo atliekamam vertinimui ir negali turėti įtakos jo teisėtumui.

4) Vertinimas

80. Ketvirtuoju teisiniu pagrindu apeliantas iškelia du aspektus, kurie buvo išnagrinėti aptariant pirmąjį teisinį pagrindą.

83. Antra, apeliantas teigia, kad galimybė susipažinti su prašomu dokumentu byloje T-47/03 negali būti laikoma veiksminga teisine gynybos priemone EŽTK 13 straipsnio prasme. Jis tvirtina, kad turėtų turėti galimybę viešai atsakyti į konkrečius kaltinimus jam.

81. Pirma, aspektu apeliantas iš esmės tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai išaiškino jo ieškinio apimtį, darydamas prielaidą, kad jo ieškinys dėl susipažinimo su prašomu dokumentu buvo skirtas gynybos argumentams pagrįsti byloje T-47/03, nors jis prašė leidimo susipažinti su dokumentu norėdamas jį panaudoti gynybai viešai.

84. Šios išvados 35 punkte padariau išvadą, kad atsisakymas suteikti galimybę susipažinti su dokumentu, kuriam taikoma viena iš 4 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintų imperatyvių išimčių, negali būti laikomas apelianto teisės į gynybą pažeidimu, arba, konkrečiau kalbant, teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimu. Veiksmingos teisinės gynybos priemonės buvimą Bendrijos teisėje patvirtina tai, kad apeliantas turi

82. Tačiau, kaip jau minėjau šios išvados 27 punkte ir kaip teigia Taryba, taikant

galimybę pagal EB 230 straipsnį ginčyti jo įtraukimą į asmenų, grupių ir subjektų, kuriems taikomos specialios Reglamento Nr. 2580/2001 priemonės, teisėtumą ir kad jis pasinaudojo šia galimybe.

F — *Penktasis teisinis pagrindas: Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies ir 9 straipsnio 3 dalies pažeidimas*

1) Pirmosios instancijos teismo sprendimas

85. Pagaliau nemanau, kad apelianto situaciją galima palyginti su Europos žmogaus teisių teismo nagrinėta byla *Allenet de Ribemont*. Kadangi šioje byloje asmenį tam tikros valdžios institucijos pasmerkė už žmogžudystės sukurstymą, buvo tikimybė, kad tai galėtų pakenkti nekaltumo prezumpcijai. Tačiau, nors tiesa, kad asmenys nagrinėjamame sąraše yra viešai įtariami sąsajomis su teroristine veikla, reikia pripažinti, kad šios Bendrijos priemonės tikslas yra teroristinės veiklos prevencija, kovojant su terorizmo finansavimu. Kadangi to nulemtą lėšų įšaldymą galima pasiekti tik bendradarbiaujant viešosioms ir privačioms finansinėms institucijoms, būtina paviešinti asmenų, grupių ir subjektų sąrašą.

86. Atsižvelgdamas į šiuos samprotavimus, manau, kad ketvirtasis teisinis pagrindas turi būti atmestas.

87. Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo klausimą, susijusį su atsisakymo atskleisti dokumentus pateikusias valstybes nares skundžiamo sprendimo 64 punkte, kuris buvo cituotas šios išvados 61 punkte. Dėl Tarybos pareigos atskleisti atitinkamų valstybių narių tapatybę Pirmosios instancijos teismas nusprendė:

„91 Visų pirma pažymėtina, kad ieškovo argumentai iš esmės yra paremti pasenusia teismų praktika, susijusia su 1993 m. gruodžio 6 d. Elgesio kodeksu dėl galimybės visuomenei susipažinti su Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 340, p. 41, toliau – Elgesio kodeksas), kuris buvo patvirtintas 1993 m. gruodžio 20 d. Tarybos sprendimu 93/731/EB dėl galimybės visuomenei susipažinti su Tarybos dokumentais (OL L 340, p. 43) ir 1993 m. vasario 8 d. Komisijos sprendimu 94/90/EAEB, EB, Euratomas dėl galimybės visuomenei susipažinti su Komisijos dokumentais (OL L 46, p. 58).

92 Pagal šį elgesio kodeksą, jei institucijos turimo dokumento rengėjas buvo trečiasis asmuo, prašymas suteikti galimybę susipažinti turėjo būti adresuojamas tiesiogiai dokumento rengėjui. Teisingumo Teismas iš to padarė išvadą, jog institucija turi nurodyti suinteresuotajam asmeniui dokumento rengėją, kad jis galėtų tiesiogiai į jį kreiptis (59 punkte minėto sprendimo *Interporc prieš Komisiją* 49 punktas).

93 Tačiau, pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 ir 5 dalis, pati institucija turi konsultuotis su trečiuoju asmeniu, kuris yra rengėjas, nebent būtų akivaizdu, kad paraišką reikia patenkinti ar atmesti. Valstybės narės gali paprašyti, kad būtų gautas jų sutikimas.

94 Elgesio kodekse nustatyta rengėjo taisyklė buvo iš esmės pakeista Reglamente Nr. 1049/2001. Iš to išplaukia, kad rengėjo atskleidimas įgauna mažesnę reikšmę nei prieš tai galiojusioje tvarkoje.

95 Be to, dėl slapto pobūdžio dokumentų Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 3 dalis nustato, kad šie dokumentai registruojami registre ir išduodami tiktai esant dokumento parengėjo sutikimui. Taigi konstatuotina, kad slapto pobūdžio dokumentams taikoma nukrypti leidžianti nuostata, kurios akivaizdus tikslas yra užtikrinti jų turinio ir net jų pačių egzistavimo slaptumą.

96 Dėl to Taryba neprivalėjo atskleisti valstybių parengtų su Sprendimo 2002/848 priėmimu susijusių dokumentų bei pačių rengėjų, nes šie dokumentai yra slapto pobūdžio ir juos rengusios valstybės prieštaravo, kad jie būtų atskleisti."

2) Apeliantas

88. Apeliantas teigia, jog Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 64 ir 96 punktuose klaidingai pripažino, kad Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalies ir 9 straipsnio 3 dalis taikomi ir „informacijai", ir „dokumentams", taip pateisindamas Tarybos atsisakymą atskleisti atitinkamus dokumentus pateikusias valstybes nares. Tai neproporcingai apribojo suinteresuotųjų šalių teises tiesiogiai kreiptis į valstybių narių valdžios institucijas siekiant

susipažinti su dokumentais, akivaizdžiai reiškiančias valstybių narių atskleidimą. Taip pat Pirmosios instancijos teismas nenagrinėjo apelianto nurodyto teisinio pagrindo, kad Taryba nemotyvavo, kaip informaciją pateikusių valstybių narių atskleidimas galėtų pažeisti visuomenės interesą, susijusį su visuomenės saugumu ir (arba) tarptautiniais santykiais.

3) Atsakovė

89. Taryba tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 95 ir 97 punktuose teisingai pripažino, kad Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 3 dalies tikslas yra užtikrinti dokumentų turinio ir net jų pačių egzistavimo slaptumą. Kaip išaiškino Teisingumo Teismas, nuostatos dėl susipažinimo su dokumentais yra susijusios ne tik su susipažinimu su pačiais dokumentais, o labiau su juose esančia informacija [21]. Akivaizdu, kad dokumento rengėjo tapatybė yra dokumente esančios informacijos dalis, ir todėl jai taikomos tokios pačios taisyklės, kaip ir pačiam dokumentui.

90. Dėl apelianto teiginio, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo jo nurodyto teisinio pagrindo, kuriuo teigiama, kad Taryba nemotyvavo, kaip informaciją pateikusių valstybių narių tapatybės atskleidimas galėtų pažeisti visuomenės interesą, Taryba primena, jog pakanka nurodyti, kad nacionalinės valdžios institucijos pateikė prašymą jų neatskleisti, nes institucijos turi atsižvelgti į tokį valstybės narės prašymą [22]. Ji neturi pareigos nei vertinti dokumento rengėjo priežasčių, nei paaiškinti pagrindus, dėl kurių valstybė narė pateikė prašymą pagal Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 5 dalį, atsižvelgiant į tai, kad ši nuostata neįpareigoja valstybių narių motyvuoti tokį savo prašymą. Šie svarstymai *a fortiori* taikomi slapto pobūdžio dokumentams, saugomiems teisės nuostatų pagal reglamento 9 straipsnio 3 dalį, net ir be aiškiai išreikšto suinteresuotosios valstybės narės prašymo.

4) Įvertinimas

91. Penktuoju teisiniu pagrindu keliamas klausimas, ar Taryba, priėmusi sprendimą nesuteikti galimybės susipažinti su dokumentais dėl to, kad jiems taikomos Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkte įtvirtintos imperatyvios išimtys, turi pareigą atskleisti dokumentus pateikusias valstybes nares.

21 — Šios išvados 13 išnašoje cituoto sprendimo *Hautala* 23 punktas.

22 — 2005 m. kovo 17 d. Sprendimas *Scippacercola prieš Komisiją* (T-187/03, Rink. p. II-1029, 68–70 punktai).

92. Apeliantas iš esmės tvirtina, kad, kadangi valstybės narės atskleidimas yra „informacija“, o ne „dokumentas“, o reglamentas taikomas tik susipažinimui su dokumentais, Tarybai nėra pagrindo atsisakyti atskleisti atitinkamas valstybes nares. Taryba prieštarauja šiam aiškinimui ir pritaria Pirmosios instancijos teismui, kad, jei Reglamento Nr. 1049/2001 9 straipsnio 3 dalis nustato, jog slapto pobūdžio dokumento rengėjas gali nesuteikti galimybės net įrašyti dokumento į reglamento 11 straipsnyje minimą registrą, šios nuostatos tikslas yra užtikrinti jų turinio ir net jų pačių egzistavimo fakto slaptumą.

93. Nors apeliantas gali būti teisus, teigdamas, kad Reglamente Nr. 1049/2001 nėra pagrindo, uždraudžiančio Tarybai atskleisti dokumentą pateikusias valstybes nares, į penktuoju teisiniu pagrindu keliamą klausimą turėtų būti atsakyta atsižvelgiant į slapto pobūdžio dokumentų reglamentavimo sistemą.

94. Kiek tai susiję su trečiųjų šalių pateiktais dokumentais, kurie yra apibrėžti kaip dokumentai, parengti ne institucijose, ir kurie dėl to apima valstybių narių pateiktus dokumentus, Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 4 dalis įtvirtina, kad institucija konsultuojasi su trečiąja šalimi, siekdama nustatyti, ar taikytina išimtis, numatyta reglamento 4 straipsnio 1 arba 2 dalyje. Reglamento 4 straipsnio 5 dalis leidžia valstybėms narėms prašyti, kad institucija neatskleistų iš tos valstybės narės kilusio dokumento be jos išankstinio sutikimo. Pagal reglamento 9 straipsnio 3 dalį, slapto pobūdžio dokumentai registruojami registre ir išduodami tiktai esant dokumento rengėjo sutikimui.

95. Iš šių nuostatų matyti, kad, jei prašoma susipažinti su institucijų turimais dokumentais, kurie kyla iš valstybių narių, institucija turi ne nukreipti pareiškėją į atitinkamą valstybę narę, o pati konsultuotis su ta valstybe nare, siekdama nuspręsti, ar paraiška tenkintina. Ši procedūra parodo, kad dokumentą pateikusios valstybės narės atskleidimas yra elementas, kuriam taikomos reglamento 4 straipsnyje įtvirtintos išimtys.

96. Jei dokumentas yra slapto pobūdžio, jo rengėjas visiškai kontroliuoja jo atskleidimo klausimą ir net jo registravimo klausimą. Kadangi, kaip buvo nustatyta skundžiamo sprendimo 95 punkte, tai būtinai reiškia, kad net pats dokumento egzistavimo faktas įslaptinamas, tai taip pat reiškia, kad negali būti atskleista ir rengėjo tapatybė.

97. Be to, apelianto nurodomas skirtumas tarp „informacijos“ ir „dokumentų“ yra dirbtinis, nes susipažinti su dokumentu

prašoma tik siekiant susipažinti su jo turiniu. Taryba teisingai pažymi, kad dokumento rengėjo tapatybė savaime yra jame esančios informacijos dalis. Kadangi rengėjo tapatybė gali būti viena iš priežasčių išlaikyti dokumento konfidencialumą, turi būti taikomos tokios pačios jos atskleidimo taisyklės, kaip paties dokumento atskleidimą reglamentuojančios taisyklės.

98. Nors tai reiškia, kad apeliantui nesuteikiama teisė susipažinti su informacija, kuri įgalintų jį kreiptis į atitinkamas nacionalines institucijas, nemanau, kad tai nepagrįstai riboja jo teisę į veiksmingą teisminę apsaugą. Pastarąją užtikrina Reglamento Nr. 1049/2001 procedūra ir vėlesnė kontrolė Bendrijos teismuose.

99. Todėl darau išvadą, kad penktasis teisinis pagrindas turi būti atmestas.

VII — Išvada

100. Atsižvelgdamas į išdėstytus samprotavimus, Teisingumo Teismui siūlau:

— atmesti ieškinį kaip nepagrįstą tiek, kiek juo prašoma panaikinti 2005 m. balandžio 26 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą sujungtose bylose T-110/03, T-150/03 ir T-405/03,

— atmesti ieškinį kaip nepriimtiną, kiek juo siekiama panaikinti Tarybos sprendimą atsisakyti suteikti galimybę susipažinti su prašomais dokumentais,

— priteisti iš apelianto bylinėjimosi išlaidas.